

वयाच्या ५५ वर्षांपेढे अथवा सेवेच्या ३०
वर्षानंतर गट-क व गट-ड च्या शासकीय
कर्मचाऱ्यांची नियत सेवावधीपूर्वी सेवानिवृत्ती
मंत्रालयाबाहेरील बृहन्मुंबईतील व राज्यातील
इतर कार्यालयातील गट-क व गट-ड
कर्मचाऱ्यांच्या अभिवेदन समित्या स्थापन
करण्याबाबतः

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्र. - विपुस-१००८/प्र.क्र.५/०८/१५

सामान्य प्रशासन विभाग

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : ४ ऑगस्ट, २०१०

- संदर्भ :- १) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०७६/XV, दि. २५.३.१९७६
२) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०७६/३५३/XV, दि. २६.३.१९७६
३) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०७६/५८०/XV, दि. ८.४.१९७६
४) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०७६/५८०/XV, दि. २४.६.१९७६
५) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०७६/२८७२/XV, दि. १८.१०.१९७६
६) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०७७/XV, दि. २.९.१९७७
७) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०८८/प्र.क्र.५/१५, दि. २८.८.१९९०
८) शासन परिपत्रक, सा. प्र. वि. क्र. एसआरसी १०९३/प्र.क्र.९/१३/पंधस, दि. १७.७.१९९३

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम १० (४) व नियम ६५ अनुसार अधिकारी / कर्मचाऱ्याचे वयाच्या ५०/५५ व्या वर्षी अथवा ३० वर्षे अर्हताकरी सेवा पूर्ण होतेवेळी, यापेकी जे अगोदर घडेल. तेव्हा पात्रापात्रता आजमावण्यासाठी कसोशीने पुनर्विलोकन करावे व अकार्यक्षम व संशयास्पद सचोटीच्या अपात्र ठरणान्या अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना समुचित प्राधिकाऱ्यानी शासन सेवेतून मुदतपूर्व सेवानिवृत्त करावे असे शासनाचे धोरण आहे.

२. मंत्रालयीन विभागातील तसेच मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील मंत्रालयाबाहेरील बृहन्मुंबईतील व राज्यातील इतर कार्यालयातील गट-क व गट-ड कर्मचाऱ्यांच्या पुनर्विलोकनासाठी समुचित प्राधिकाऱ्यांना (अग्नोपिएट ॲथारिटींना म्हणजे नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांना म्हणजेच विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख यांना) सल्ला देण्यासाठी "पुनर्विलोकन समित्या" स्थापन करण्याबाबतचे तसेच त्यांच्या मुदतपूर्व सेवानिवृत्ती विरुद्धच्या अभिवेदनाचा विचार करण्यासाठी मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाच्या स्तरावर "अभिवेदन समित्या" गठीत कराव्यात असे निदेश दिलेले आहेत.

३. बाबत असे निदर्शनास आले आहे की, मुदतपूर्व सेवानिवृत्तीविरुद्ध क्षेत्रीय कार्यालयातील गट-क व गट-ड मधील शासकीय कर्मचारी यांनी नियुक्ती प्राधिकाऱ्याकडे अभिवेदन सादर केल्यानंतर असे प्रस्ताव संबंधीत मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाकडे पाठविताना संबंधीत विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुखांकडून प्रस्तावासोबत आवश्यक असलेली पूरक माहिती प्राप्त होत नाही. परिणामी अशी माहिती गोळा करण्यामध्ये कालापव्यय होऊन अभिवेदनावर निर्णय घेण्यास प्रशासकीय विभागाकडून विलंब होतो. यामुळे मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाच्या स्तरावर अनावश्यक पत्रव्यवहाराचा व्याप वाढतो. मुदतपूर्व सेवानिवृत्तीविरुद्ध सादर केलेल्या अभिवेदनांच्या संदर्भात करण्यात येणारी कार्यवाही तातडीने व्हावी, अनावश्यक स्तर कमी व्हावे व अधिकाराचे विकेंद्रीकरण व्हावे या हेतूने सामान्य प्रशासन विभागाच्या प्रशासनिक मूल्यमापन समितीने मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाच्या स्तरावरील विभाग प्रमुखांच्या स्तरावर अभिवेदन समिती स्थापन करण्याची शिफारस केली आहे.

शासन निर्णय

वरील सर्व बाबींचा सर्वांगीण विचार करून क्षेत्रीय कार्यालयातील गट क व ड मधील (मंत्रालयातील गट क व ड वगळून) कर्मचाऱ्यांनी शासन सेवेतून मुदतपूर्व सेवानिवृत्त करण्याच्या नोटीशीविरुद्ध त्यांनी दाखल केलेल्या अभिवेदनावर विचार करून सल्ला देण्यासाठी मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग स्तरावरील अभिवेदन समितीच्या रचनेबाबतच्या यापूर्वीच्या संबंधीत शासन निर्णयातील तरतुदी अधिक्रमीत करून खालील प्रमाणे अभिवेदन समिती स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे :-

अभिवेदन समिती :-

१. विभाग प्रमुखा व्यतिरिक्त त्यांचा लगतचा कनिष्ठ, गट "अ" अधिकारी	-	अध्यक्ष
२. मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाच्या नियंत्रणाखालील अन्य विभाग प्रमुखांच्या कक्षेतील गट "अ" अधिकारी	-	सदस्य
३. संबंधीत नियुक्ती प्राधिकारी (विभाग प्रमुखांना लागू नाही)	-	सदस्य
४. विभाग प्रमुखांच्या कार्यालयातील आस्थापना विषय हाताळणारा गट "अ" अधिकारी	-	सदस्य सचिव

वरील प्रमाणे अभिवेदन समितीमधील अध्यक्ष / सदस्य / सदस्य सचिव यांची नियुक्ती करताना या समितीतील अधिकारी हे पुनर्विलोकन समिती मधील अधिकाऱ्यांपेक्षा वेगळे असावेत. (पुनर्विलोकन समितीतील नसावेत). गट क व ड मधील कर्मचाऱ्यांना पुनर्विलोकनासंबंधात मुदतपूर्व सेवानिवृत्तीची नोटीस नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांनी दिल्यानंतर अशा कर्मचाऱ्यांना त्या नोटीशी विरुद्धचे अभिवेदन विहीत मुदतीत नियुक्ती प्राधिकाऱ्यामार्फत विभाग प्रमुखांना सादर करता येईल. या अभिवेदनावर विभाग प्रमुखांना निर्णय घेणे सुलभ

होण्यासाठी सदर अभिवेदन, अभिवेदन समितीस तातडीने सादर करावे. अभिवेदन समितीची शिफारस प्राप्त झाल्यावर अभिवेदनावर योग्य तो निर्णय घेण्याचे पूर्ण अधिकार विभाग प्रमुखांना राहतील.

अभिवेदनासंबंधीची कार्यवाही करताना वेळोवेळी दिलेल्या आदेशांमधील कार्यपद्धतीचा अयलंब करावा. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१००८०४१४५५२४००१ हा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(बी. वि. निकम)
अवर सचिव महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
सर्व मंत्र्यांचे स्वीय सहायक,
सर्व राज्यमंत्र्यांचे स्वीय सहायक,
मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
शासनाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
महालेखापाल (ले. व अ.) महाराष्ट्र-१, मुंबई
महालेखापाल (ले. व अ.) महाराष्ट्र-२, नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई
* प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख,
सा.प्र. विभागातील सर्व कार्यासने
नियड नस्ती

* पत्राने